

نمونه سوالات فصل دوم

مثلثات

ریاضی ۳ و حسابان ۲

به کوشش: مرتضی معینی

۹۹ بهار

گروه ریاضی آموزش و پژوهش ناحیه ۲ کرج

دوره تناوب، مقادیر ماقزیم و مینیمم هریک از توابع مثلثاتی زیر را بیابید.

۱

الف) $y = 2 \sin(4x) - 1$

ب) $y = \frac{-1}{2} \cos\left(\frac{\pi}{2}x\right)$

پ) $y = \frac{\pi}{4} \cos(-2x) + 2$

ت) $y = 6 \sin\left(\frac{x}{3}\right)$

ث) $y = \frac{-3}{2} \sin\left(\frac{x}{4}\right) - 2$

ضابطه‌ی تابعی مثلثاتی با دوره تناوب، مقادیر ماقزیم داده شده را بنویسید.

۲

الف) $T = 4\pi$, $\max = 8$, $\min = 5$

ب) $T = 3$, $\max = 2$, $\min = -4$

پ) $T = \frac{\pi}{4}$, $\max = 4$, $\min = -1$

ت) $T = 3\pi$, $\max = 6$, $\min = -3$

چرا تابع متناوب هیچ گاه یک به یک نیستند؟

۳

با افزایش مقادیر زاویه α در ربع دوم و نزدیک شدن آن به π مقادیر تانژانت تا چه حد افزایش یا کاهش می‌باید؟ (با رسم شکل)

۴

توضیح دهید اگر عدد حقیقی و منفی داده شده‌ی a چگونه می‌توان زاویه‌ای مانند α یافت طوری که $\tan \alpha = a$.

۵

دامنه‌ی تابع زیر را بیابید.

۶

الف) $y = \tan 2x$

ب) $y = \frac{1}{4} \tan\left(x - \frac{\pi}{2}\right)$

پ) $y = 3 \tan\left(\frac{\pi}{4} - x\right)$

ت) $y = 2 \tan\left(2x + \frac{\pi}{3}\right)$

نمودار $y = \tan x$ را در بازه‌ی $\left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$ رسم کنید. یکنواختی آن را مشخص کنید.

۷

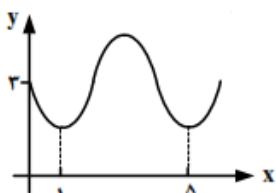
در ربع اول مقدار $\cos \alpha$ را با مقدار $\tan \alpha$ مقایسه کنید.

۸

شکل روبرو قسمتی از نمودار تابع $y = a + \sin(b\pi x)$ است. مقدار y در نقطه‌ی $x = \frac{25}{3}$ کدام است؟

۹

$2/5(4)$ $3(3)$ $2/5(2)$ $2(1)$

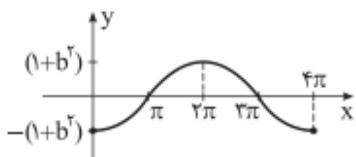
دوره تناوب دو تابع زیر با هم برابرند. مقادیر ممکن b را بیابید.

۱۰

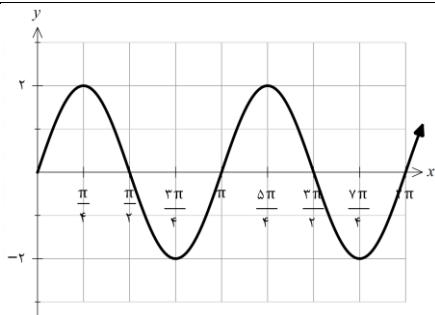
$$y = 3 \sin\left(\frac{\pi x}{b-1}\right), \quad y = -\cos((b+1)\pi x)$$

معادله‌ی منحنی روبرو را به صورت $y = a \sin(bx)$ یا $y = a \cos(bx)$ بیان کنید.

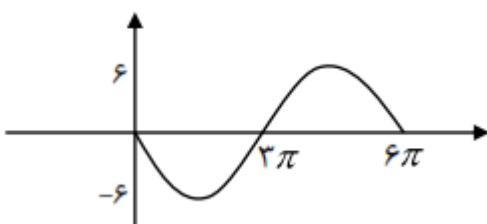
۱۱

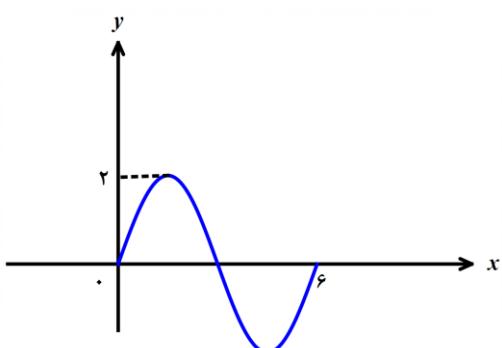
معادله‌ی منحنی روبرو را به صورت $y = a \sin(bx)$ یا $y = a \cos(bx)$ بیان کنید.

معادله‌ی منحنی روبرو را به صورت $y = a \sin(bx)$ یا $y = a \cos(bx)$ بیان کنید.

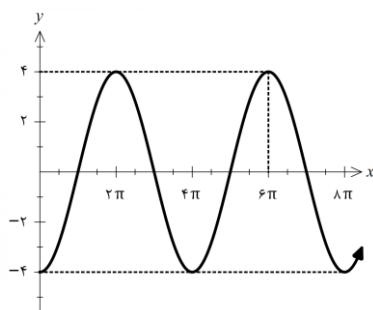

شکل زیر قسمتی از نمودار تابع $y = a \sin(b \pi x)$ است. کدام $a+b$ است؟

- $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{7}{3}$ (۳) $\frac{5}{3}$ (۲) $\frac{4}{3}$ (۱)

معادله‌ی نمودار زیر را بنویسید.

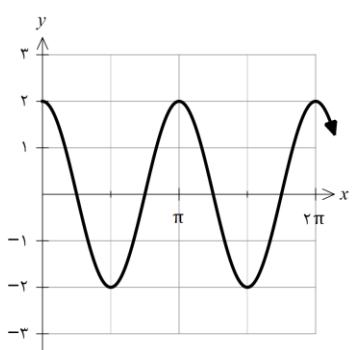
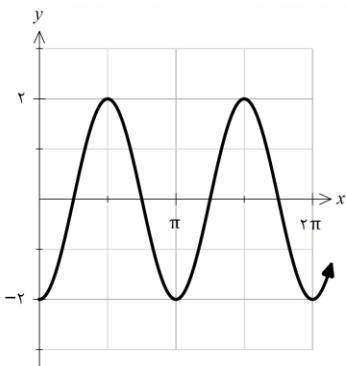

معادله‌ی یک تابع سینوسی $y = a \sin(bx)$ را بنویسید که برد آن $[-4, 4]$ و دوره تناوب آن ۲ است.

	۱۶
--	----

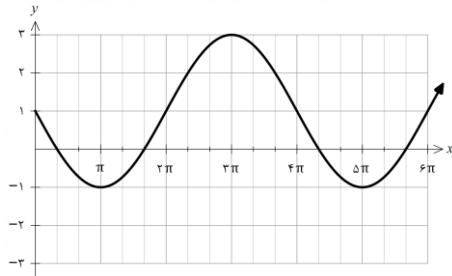
معادله‌ی نمودارهای زیر را بنویسید.

۱۷

نمودار تابع $f(x) = 1 - a \sin(bx)$ به صورت زیر است، a و b را بدست آورید.

۱۸

معادله‌ی یک تابع سینوسی $y = a \sin(bx) + c$ را بنویسید که ماکزیمم آن ۵ و مینیمم آن -۱ و دوره تناوب آن 8π است.

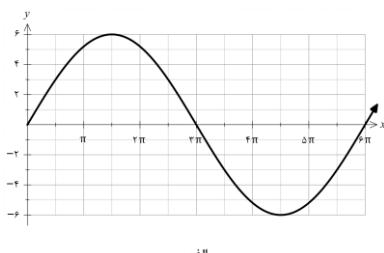
۱۹

معادله‌ی یک تابع کسینوسی $y = a \cos(bx) + c$ را بنویسید که ماکزیمم آن $\frac{1}{2}$ و مینیمم آن -۱ و دوره تناوب آن ۶ است.

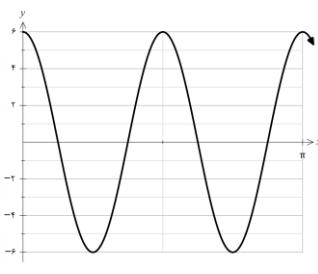
۲۰

معادله‌ی نمودارهای زیر را بنویسید.

۲۱

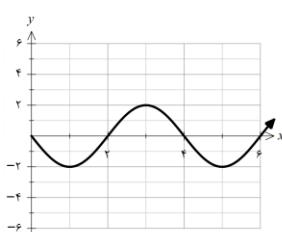
الف

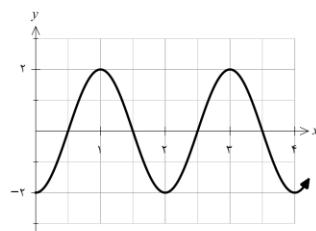
ب

معادله‌ی منحنی روبه رو را به صورت $y = a \cos(bx)$ یا $y = a \sin(bx)$ بیان کنید.

۲۲

الف

ب

درستی یا نادرستی هر کدام را مشخص کنید.

۲۳

الف) تابع تانژانت در ربع چهارم از $\frac{3\pi}{2}$ تا رسیدن به زاویه 2π مقدار کاهشی دارد.

<p>ب) بازه ای وجود دارد که تانژانت در آن بازه صعودی است.</p> <p>پ) تابع تانژانت تابعی غیر متناوب است.</p> <p>ت) دوره تناوب تابع $y = -2\cos\left(\frac{\pi}{8}x\right) + 1$ برابر ۱۶ است.</p> <p>ث) دامنه تانژانت برابر $D = R - \left\{x = k\pi + \frac{\pi}{2}\right\}$ است.</p> <p>ج) دوره تناوب تانژانت برابر $\frac{\pi}{2}$ است.</p> <p>ج) در نمودار تابع $y = a\cos(bx) + c$ مقدار بیشینه نمودار ۵ و کمینه ای نمودار ۲ است. در این صورت مقدار a برابر $\frac{3}{5}$ و مقدار c برابر $\frac{1}{5}$ است.</p>	۲۳
<p>درستی رابطه های زیر را اثبات کنید.</p> <p>الف $\cos 2\alpha = 1 - 2\sin^2 \alpha$ پ) $\cos 2\alpha = 2\cos^2 \alpha - 1$</p> <p>پ) $\cos^4 x - \sin^4 x = \cos 2x$ ت) $\sin 2x = \frac{2\tan x}{1 + \tan^2 x}$</p>	۲۴
<p>α حاده است، روابط زیر را اثبات کنید. فرمول های طلایی مثلثات</p> <p>الف $\sin \alpha = \sqrt{\frac{1 - \cos 2\alpha}{2}}$ پ) $\cos \alpha = \sqrt{\frac{1 + \cos 2\alpha}{2}}$</p>	۲۵
<p>صفر های توابع $y = \cos x$ و $y = \sin x$ را بیابید.</p>	۲۶
<p>حاصل $\cos 22^\circ / 5^\circ$ و $\sin 22^\circ / 5^\circ$ را بیابید. راهنمایی: از فرمول های طلایی بهره بگیرید.</p>	۲۷
<p>اگر $\sin \alpha = \frac{-2}{5}$ باشد. حاصل $\sin 2\alpha$ و $\cos 2\alpha$ را بیابید.</p>	۲۸
<p>مثلثی با مساحت $8\sqrt{2}$ سانتی متر مربع است اگر اندازه ای هر ضلع آن ۴ و ۸ سانتی متر باشد، آن گاه چند مثلث با این خاصیت وجود دارد؟</p>	۲۹
<p>اگر α در ربع سوم و $\sin 2\alpha = \frac{-3}{5}$ باشد مطلوب است محاسبه ای</p>	۳۰
<p>اگر $\sin x + \cos x = \sqrt{2}$ باشد. $\cos 2x$ را محاسبه کنید.</p>	۳۱
<p>از تساوی $\sin 15^\circ \times \cos 15^\circ = \frac{1}{4}$ نسبت های مثلثاتی زاویه های 15° را حساب کنید.</p>	۳۲
<p>اگر α حاده و $\sin \alpha = \frac{3}{5}$ باشد مطلوب است محاسبه ای $\cos 2\alpha$, $\sin 2\alpha$.</p>	۳۳
<p>مقدار عددی $\sin 15^\circ$ را بیابید.</p>	۳۴
<p>با استفاده از مثلث متساوی الساقین زیر که طول ساق های آن واحد است و زاویه راس آن α است. با محاسبه ای مساحت آن از دو طریق نتیجه بگیرید:</p> $\sin \alpha = 2 \sin\left(\frac{\alpha}{2}\right) \times \cos\left(\frac{\alpha}{2}\right)$	۳۵
<p>$\frac{2}{\tan \alpha + \cot \alpha} = \sin 2\alpha$</p>	۳۶
<p>درستی تساوی مقابل را ثابت کنید.</p>	۳۷
<p>فرض کنید $\tan \alpha = \frac{3}{4}$ و α زاویه حاده باشد، حاصل $\sin 2\alpha$ را بیابید.</p>	۳۸

$\frac{\sin 2\alpha}{1 + \cos 2\alpha} = \tan \alpha$	درستی تساوی مقابل را ثابت کنید.	۴۸	
$\sin\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) \times \cos(\pi + \alpha) - \sin(\pi - \alpha) \times \cos(-\alpha)$ کدام است؟	خلاصه شده‌ی عبارت	۴۹	
+ (۴)	$\cos 2\alpha$ (۳)	$\sin 2\alpha$ (۲)	- $\sin 2\alpha$ (۱)
$\tan\left(\frac{2\pi}{3}\right) \times \sin\left(\frac{3\pi}{2} - x\right) = 1$ اگر $\cos 2x$ مقدار	کدام است؟	۵۰	
- $\frac{1}{3}$ (۴)	$\frac{1}{3}$ (۳)	- $\frac{2}{3}$ (۲)	$\frac{2}{3}$ (۱)
$\sin \beta = \frac{4}{5}$ و $\sin \alpha = \frac{3}{5}$ باشد: به طوری که مقادیر زیر بباید.	اگر β, α زاویه‌های منفرجه و کمتر از 270° باشند: به طوری که مقادیر زیر بباید.	۵۱	
الف $\sin 2\alpha$			
ب) $\cos 2\alpha$	پ) $\tan 2\alpha$		
$\tan\left(\frac{\pi}{2} + \frac{\alpha}{2}\right)$ کدام است؟	$\frac{\sin \alpha}{1 + \cos \alpha} = \frac{1}{2}$ اگر	۵۲	
- ۲ (۴)	۲ (۳)	- $\frac{1}{2}$ (۲)	$\frac{1}{2}$ (۱)
$\cos 2\alpha$ حاصل $\tan \alpha = 3$ کدام است؟	اگر	۵۳	
۰/۴۵ (۴)	۰/۸ (۳)	۰/۶ (۲)	۰/۷۵ (۱)
$\cos\left(\frac{3\pi}{2} - 2\alpha\right)$ مقدار $\sin \alpha - \cos \alpha = \frac{1}{2}$ اگر	کدام است؟	۵۴	
- $\frac{3}{4}$ (۴)	- $\frac{3}{8}$ (۳)	$\frac{3}{8}$ (۲)	$\frac{3}{4}$ (۱)
$\sin x \cos x (1 - 2 \sin^2 x)$ حاصل $x = 7/5$ به ازای $^\circ$ کدام است؟	۵۵		
$\frac{1}{4}$ (۴)	$\frac{1}{8}$ (۳)	$\frac{3}{8}$ (۲)	$\frac{3}{16}$ (۱)
معادلات مثلثاتی زیر را حل کنید و جواب کلی آن‌ها را بنویسید.		۵۶	
الف $\cos 2x - 3 \cos x + 2 = 0$	ب) $\sin 2x = \cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right)$		
پ) $\cos x - \cos^3 x = 0$	ت) $\sin^2 x - \cos^2 x = \frac{\sqrt{3}}{2}$		
ث) $\sin 2x + \sin x = 0$	ج) $2 \sin^2 2x - \sin 2x + 1 = 0$		
خ) $\sin 3x - \sin 4x = 0$	چ) $2 \sin^2 2x + \sin 2x - 1 = 0$		
ذ) $\cos 2x - \cos x + 1 = 0$	د) $\sin^3 x - \sin x = 0$		
ز) $\sin 2x = 2 \cos x$	ز) $\cos 2x - 5 \cos x + 3 = 0$		
معادلات زیر را حل کنید.		۵۷	
الف $\sin x - \sin 3x = 0$			
ب) $\sin x + \sin 3x = 0$			
پ) $\cos x - \cos 3x = 0$			

(ت) $\cos x + \cos 3x = 0$		
$\cos 3x + 2\cos 3x - 3 = 0$	معادلهٔ مثلثاتی زیر را حل کنید و جواب‌های کلی آن را بنویسید.	۴۸
	$\cos\left(3x - \frac{\pi}{3}\right) = 1$ کدام است؟	۴۹
	$\sin 4x + \cos\left(\frac{\pi}{2} + x\right) = 0$ در بازهٔ $[0, 2\pi]$ کدام است؟	۵۰
	جواب کلی معادلهٔ مثلثاتی زیر کدام است؟	۵۱
$2\sin(\pi - x)\cos\left(\frac{3\pi}{2} + x\right) + 3\cot x \sin(\pi + x) = 0$		
	جواب‌های معادلهٔ $\sin^2 x = \cos^2 x$ در بازهٔ $[0, 2\pi]$ کدام است؟	۵۲
	جواب‌های کلی معادلهٔ مثلثاتی $\sin\left(\frac{3\pi}{2} + x\right) + \cos(\pi - x) = -\sqrt{3}$ را بنویسید.	۵۳
	معادلهٔ $4\cos^2 x - 9\cos x + 5 = 0$ را حل کنید. و جواب‌های کلی آن را بیابید.	۵۴
	جواب کلی معادلهٔ مثلثاتی $5\cos^2 x - 6\cos 2x = 5\cos\left(\frac{3\pi}{2} + x\right)$ را بدست آورید.	۵۵
	جواب‌های کلی معادلهٔ مثلثاتی $\sin 3x + \cos x = 0$ را به دست آورید.	۵۶
	معادلهٔ $\sin x + \cos x = 1$ را حل کنید.	۵۷
	کلیه جواب‌های معادلهٔ مثلثاتی $\cos^2 x - 3\cos x + 2 = 0$ را تعیین کنید.	۵۸
	معادلهٔ مثلثاتی $2\sin x - \sqrt{2} = 0$ را حل کنید.	۵۹
	کلیه جواب‌های معادلهٔ $2\cos^2 x - \cos x = 0$ را تعیین کنید.	۶۰
	معادلهٔ مثلثاتی $\sin 5x = \sin 2x$ را حل کنید.	۶۱
	کلیه جواب‌های معادلهٔ مثلثاتی $\sin 2x - \sqrt{3}\cos x = 0$ را تعیین کنید.	۶۲
	معادلهٔ زیر را حل کنید.	۶۳
$(2\sin x + 1)(\cos x - 1) = 0$		
	معادلهٔ مثلثاتی $\sin^2 x + \cos 2x = 0$ را حل کرده و جواب‌های بین 0 و 2π را تعیین کنید.	۶۴
	معادلهٔ مثلثاتی روبه رو را حل کنید و جواب‌های کلی را بنویسید.	۶۵
	معادلهٔ مثلثاتی $2\sin^2 x + \sin x - 3 = 0$ را حل کرده و جواب‌های بین 0 و 2π را تعیین کنید.	۶۶
	مجموع تمام جواب‌های معادلهٔ مثلثاتی $\sin 5x + \sin 4x = 1 + \cos \pi$ در بازهٔ $[0, 2\pi]$ کدام است؟	۶۷
	(۱) $11\pi/4$ (۲) $10\pi/3$ (۳) $9\pi/2$ (۴) $8\pi/1$	
	جواب کلی معادلهٔ $2\cos^2 x - 7\cos x + 3 = 0$ را بیابید.	۶۸
	معادلهٔ $\frac{5}{4}\sin^2 x + 2\cos^2 x = \frac{5}{4}$ چند ریشه در بازهٔ $[0, 2\pi]$ دارد؟	۶۹
	معادلهٔ $\sin x + \cos x + \sin x \cos x + 1 = 0$ در بازهٔ $[0, 2\pi]$ چند ریشه دارد؟	۷۰
	معادلهٔ $(2\sin x + 1)(3\sin x + 2) = 0$ در بازهٔ $[\pi, 2\pi]$ چند ریشه دارد؟	۷۱
	جواب کلی معادلهٔ مثلثاتی $2(\tan^2 x + 1) \cos(\pi + 2x) = 0$ را بیابید.	۷۲

جواب کلی معادله y مثلثاتی $\sin^2 x - \cos^2 x = \sin\left(\frac{3\pi}{2} + x\right)$ را بیابید.

۷۳

معادله $y = \cos 5x = \sin x$ را حل کنید.

۷۴

در مثلثی طول اضلاع آن $1, \sqrt{3}, \sqrt{7}$ باشد، زاویه رو به رو به ضلع $\sqrt{7}$ چقدر است؟

۷۵

الف) معادلات مثلثاتی $2\cos^2 x - 3\cos x + 1 = 0$ را حل کنید.

۷۶

ب) معادله $\sin^2 x = \cos^2 x + 1$ را حل کنید.

ج) معادله $\cos 2x - \cos x + 1 = 0$ را حل کنید.

د) معادله مثلثاتی $2\sin^2 x - \sin x = 0$ را حل کرده جوابهایی که در بازه $[0, 2\pi]$ هستند را تعیین کنید.

ه) معادله $\sin 2x - \sqrt{3}\cos x = 0$ را حل کنید.

و) معادله $2\sin^2 x + 9\cos x + 3 = 0$ را حل کنید.

ز) معادله $\sin \Delta x = \sin 2x$ را حل کنید.

ح) معادله $\sin x - \cos x = 1$ را حل کنید.

ط) معادله $2\sin x - \sqrt{2} = 0$ را حل کنید.

ی) کلیه جوابهای معادله $2\cos^2 x - \cos x = 0$ را تعیین کنید.

ک) معادله $\sin x + \cos x = 1$ را حل کنید.

ل) معادله $\tan x \tan 2x = 1$ را حل کنید.

۷۷

جواب کلی معادله y مثلثاتی $\sin^4 x - \cos^4 x = \sin^2 \frac{5\pi}{4}$ به کدام صورت است؟

(۱) $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۲) $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۳) $k\pi \pm \frac{\pi}{6}$ (۴) $2k\pi \pm \frac{\pi}{6}$

۷۸

جواب کلی معادله y مثلثاتی $\sin\left(\frac{5\pi}{6}\right) + \sin\left(\frac{\pi}{2} + x\right) \sin(\pi + x) = 0$ به کدام صورت است؟

(۱) $2k\pi + \frac{\pi}{2}$ (۲) $2k\pi \pm \frac{\pi}{4}$ (۳) $k\pi - \frac{\pi}{4}$ (۴) $k\pi + \frac{\pi}{4}$

۷۹

یکی از جوابهای معادله $2\sin^2 x - 3\sin x - 2 = 0$ کدام است؟

(۱) $\frac{4\pi}{3}$ (۲) $\frac{7\pi}{6}$ (۳) $\frac{5\pi}{6}$ (۴) $\frac{2\pi}{3}$

۸۰

جواب کلی معادله مثلثاتی $\sin(\pi + x) \times \cos\left(\frac{\pi}{2} + x\right) - 2\sin(\pi - x) + 1 = 0$ به کدام صورت است؟

(۱) $2k\pi \pm \frac{\pi}{2}$ (۲) $2k\pi + \frac{\pi}{2}$ (۳) $2k\pi + \frac{\pi}{6}$ (۴) $2k\pi - \frac{\pi}{2}$

۸۱

جواب کلی معادله مثلثاتی $x = 2k\pi + \frac{i\pi}{6}$ $\cos 2x = \sin x$ به صورت $x = 2k\pi + \frac{i\pi}{6}$ بیان شده است. مجموعه مقادیر i کدام است؟

(۱) $\{1, 5, 9\}$ (۲) $\{1, 4, 7\}$ (۳) $\{1, 3, 5\}$ (۴) $\{7, 9\}$

۸۲

جواب کلی معادله y مثلثاتی $2\cos^2 x - \cos x - 3 = 0$ کدام است؟

(۱) $k\pi + \frac{\pi}{2}$ (۲) $2k\pi - \frac{\pi}{2}$ (۳) $2k\pi + \pi$ (۴) $k\pi$

۸۳

جواب کلی معادله y مثلثاتی $2\sin^2 x = 3\cos x$ به کدام صورت است؟

(۱) $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۲) $2k\pi \pm \frac{\pi}{6}$ (۳) $k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۴) $k\pi \pm \frac{\pi}{6}$

نمودار تابع $y = \cos 3x$ محور x ها را در فاصله $[0, \pi]$ در چند نقطه قطع می کند؟ ۸۴	۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)
جواب کلی معادله $\sin x \times \cos x = \sin x + \cos x$ کدام است؟ $\frac{2k\pi}{3} + \frac{\pi}{4}$ (۴) $\frac{2k\pi}{3} - \frac{\pi}{4}$ (۳) $2k\pi \pm \frac{\pi}{4}$ (۲) $k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۱)	۸۵
جواب کلی معادله $2\sin^2 x + 3\cos x = 0$ کدام است؟ $k\pi - \frac{\pi}{3}$ (۴) $2k\pi \pm \frac{5\pi}{3}$ (۳) $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۲) $2k\pi \pm \frac{2\pi}{3}$ (۱)	۸۶
جواب کلی معادله $\frac{\sin 3x}{\cos\left(\frac{3\pi}{2} + x\right)} = 1$ به کدام صورت است؟ $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4}$ (۴) $2k\pi \pm \frac{3\pi}{4}$ (۳) $2k\pi \pm \frac{\pi}{4}$ (۲) $k\pi + \frac{\pi}{3}$ (۱)	۸۷
جواب کلی معادله $\cos 3x + \cos x = 0$ با شرط $\cos x \neq 0$ کدام است؟ $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4}$ (۴) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}$ (۳) $k\pi - \frac{\pi}{4}$ (۲) $k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۱)	۸۸
مجموع جواب های معادله $\sin 2x + \cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = 0$ در بازه $[0, 2\pi]$ کدام است؟ $\frac{14\pi}{3}$ (۴) $\frac{9\pi}{2}$ (۳) 4π (۲) 5π (۱)	۸۹
جواب کلی معادله $\cos 2x + 2\cos^2 x = 0$ کدام است؟ $k\pi \pm \frac{\pi}{6}$ (۴) $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۳) $2k\pi \pm \frac{2\pi}{3}$ (۲) $k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۱)	۹۰